

voimasanoja
PIPLiA.

**Mikä on
Raamattu?**

Osa 1

Virittäytyminen

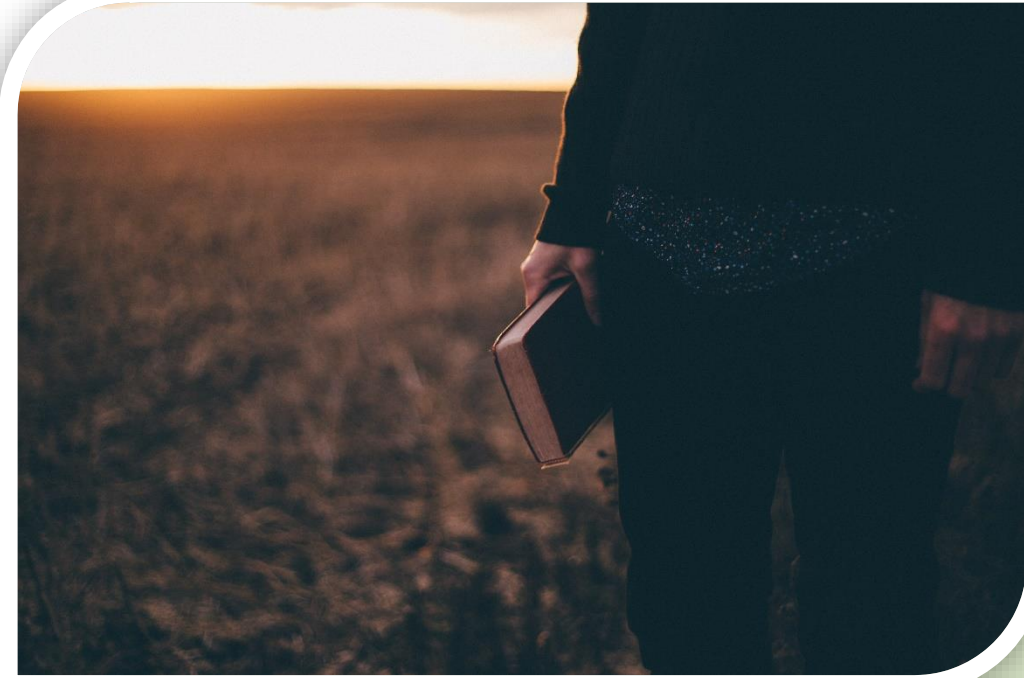
Mitä ajatella Raamatusta?

Ihmiset kutsuvat Raamattua eri nimillä. Raamatun lisäksi käytetyimpien nimitysten joukossa on yleensä seuraavat:

- Pyhä kirja
- Jumalan sana
- Lakikirja
- Satukirja

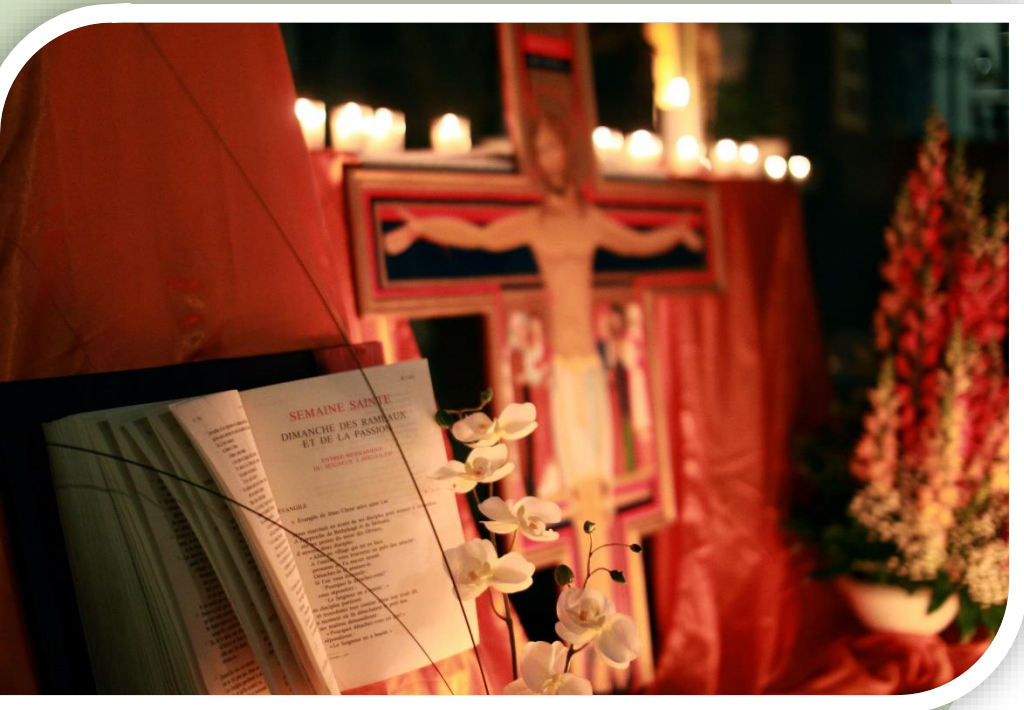
Tehtävä

Minkä nimityksen sinä koet näistä tutuimmaksi?
Miksi?

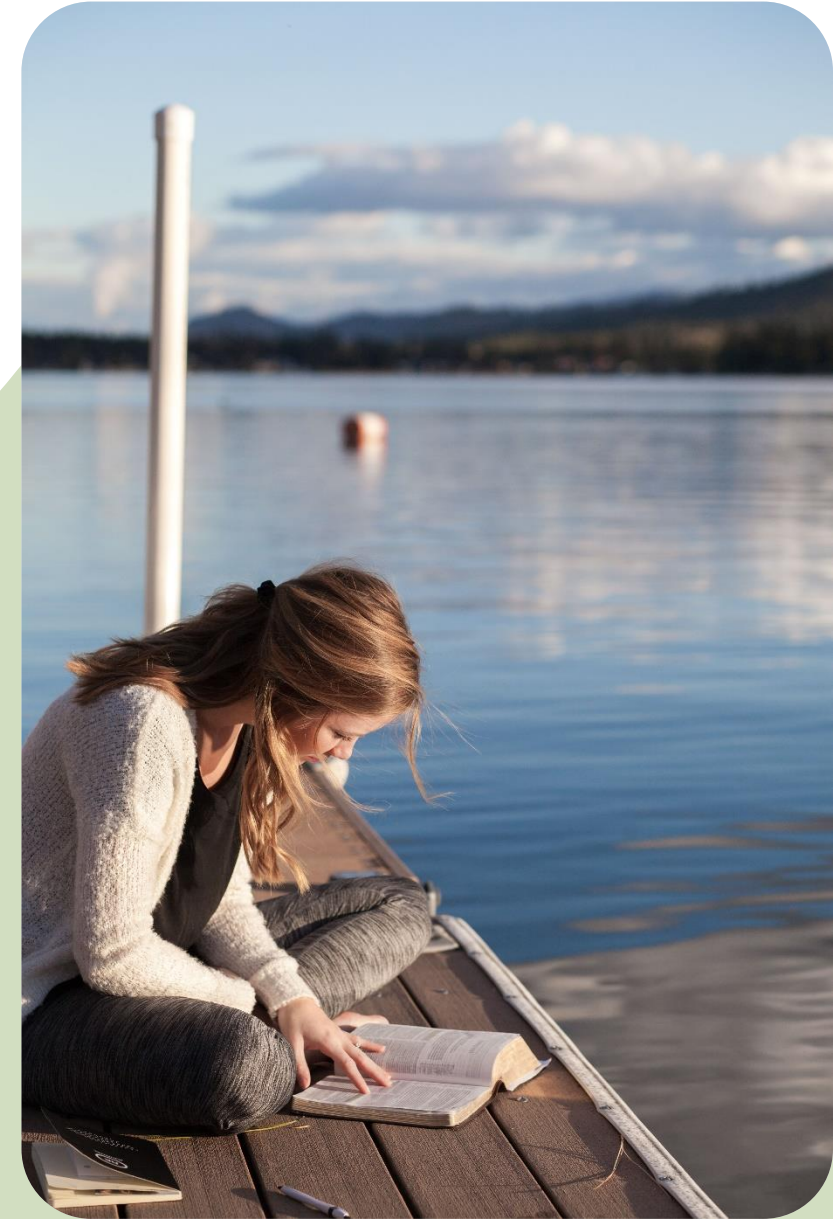
Raamattu on kristittyjen pyhä kirja

- Pyhä kirja tarkoittaa sitä, että jokin kirja on erityisen arvostuksen kohteena. Kyse ei ole tavallisesta kirjasta muiden joukossa.
- Monien uskontojen ytimessä on pyhä kirjallisuus. Kristityille Raamattu on pyhä kirjakokoelma.

Raamattu on Jumalan sanaa

- *Jumalan sana* tarkoittaa sitä, että Raamattu ei ole pelkkää inhimillistä kirjoitusta. Jollain erityisellä tavalla Raamatun sanoma on Jumalan puhetta ihmiselle.
- Kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen joukossa on useita eri tapoja tulkita, mitä tämä Jumalan puhe juuri Raamatun kohdalla tarkoittaa.

Onko Raamattu lakikirja tai satukirja?

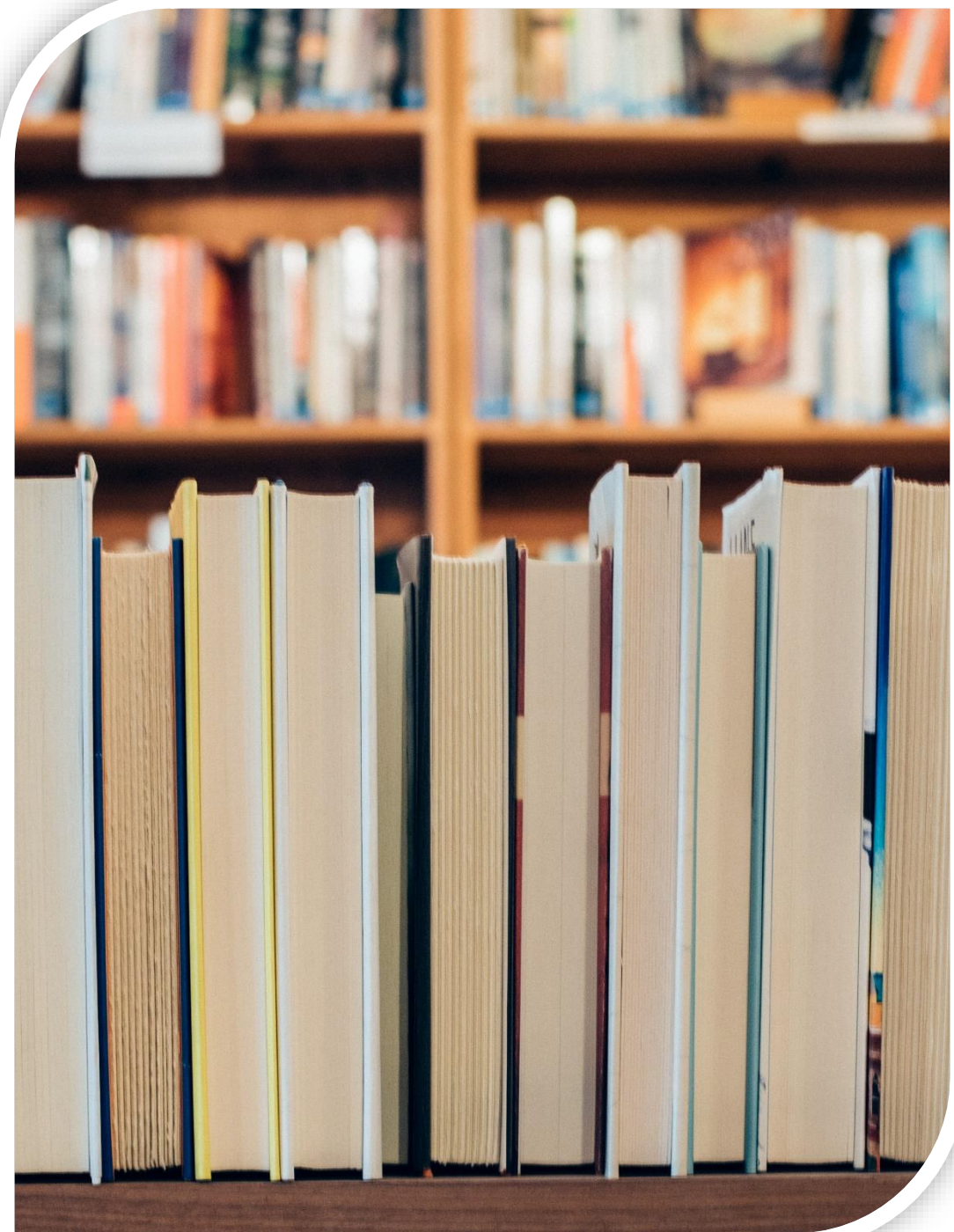
- Joskus näitä nimityksiä on käytetty haukkumatarkoituksessa: Raamattu sisältää ihmisten elämää rajoittavia sääntöjä tai Raamattu ”ei ole totta”.
- Raamattu sisältää monenlaista kirjallisuutta. Osassa Raamatun kirjoja on paljon määräyksiä, jotka eivät liity nykyihmisen arkeen. Toisaalta osa ohjeista on hyödyllisiä kenelle vain.
- Raamattu sisältää paljon kertomuksia, jotka eivät alun perinkään pyri olemaan selostuksia menneistä tapahtumista.
- Historiankirjoituksen sijaan kertomukset voivat sisältää opetuksia monenlaisista ihmisen elämää koskevista peruskysymyksistä, esimerkiksi toivo, rakkaus tai syyllisyys.

Raamattu on kirjasto

Sana Raamattu

- Suomenkielinen sana Raamattu tulee alkujaan kreikan kielen sanasta *grammata*, joka tarkoittaa *kirjoitukset*.
- Sana Raamattu tarkoitti alkujaan mitä tahansa kirjaa, mutta on sittemmin alkanut tarkoittamaan erityisesti kristittyjen pyhää Raamattua.
- Kirjakauppa on mm. viron kielellä *raamatupood*.

Taustaa

- Suomen Evankelis-luterilaisessa kirkossa käytetty virallinen Raamattu sisältää 66 kirjaa. Raamattu on siten kirjasto, joka sisältää useita kirjoja.
- Raamattu koostuu kahdesta pääosasta, joihin kirjat jakaantuvat: Uusi testamentti ja Vanha testamentti.
- Testamentti tarkoittaa liittoa tai sopimusta kahden osapuolen välillä, tässä tapauksessa Jumalan ja ihmisten välillä. Testamentti viittaa myös ajatukseen lupauksista, jotka Jumala on antanut ihmiselle. Raamattu sisältää siis lupauksen lukijalleen.

Uusi testamentti on kertomus Jeesuksesta ja varhaisesta kirkosta

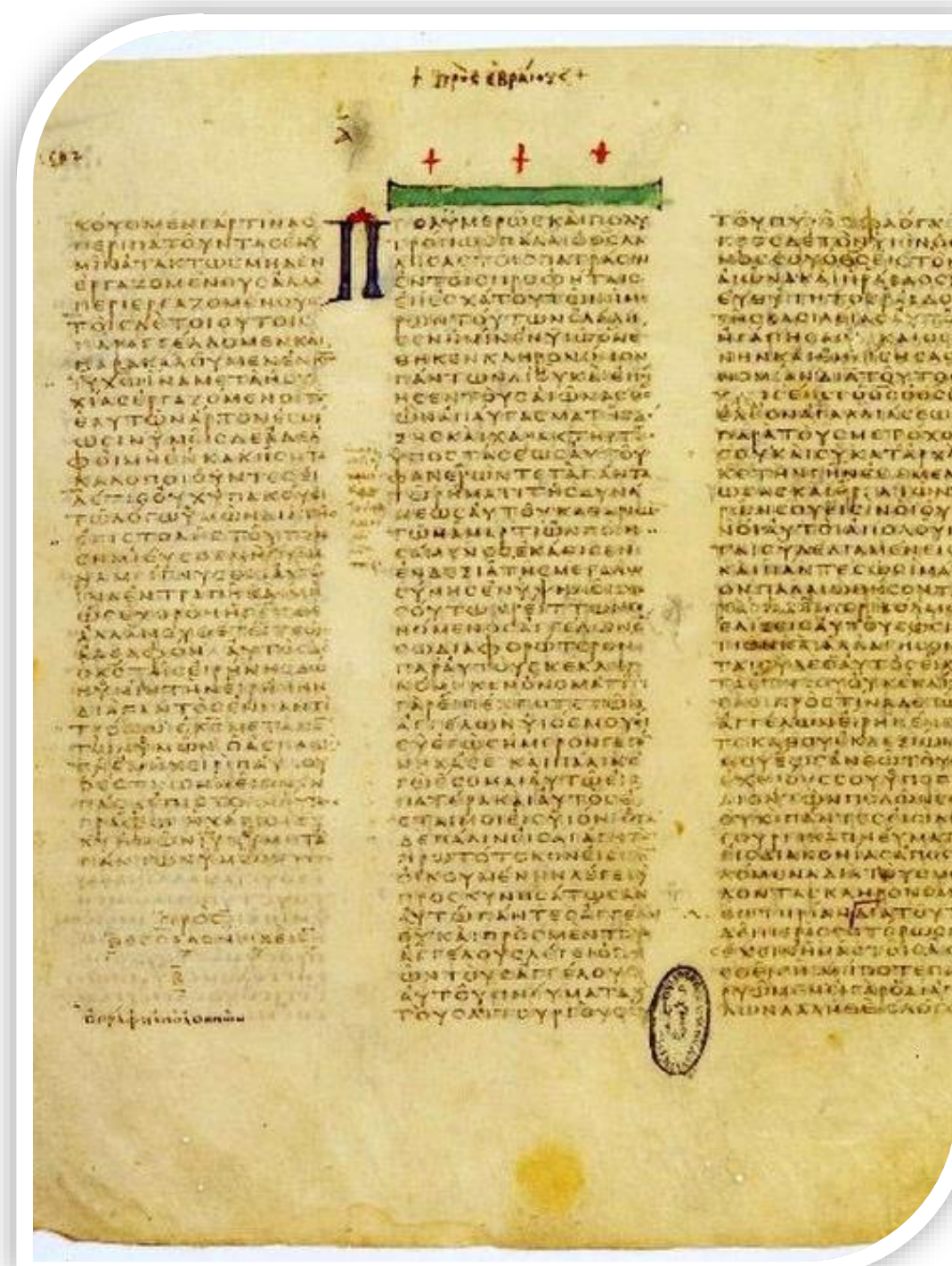
Uusi testamentti on 27 kirjan kokoelma, joka voidaan jakaa viiteen osaan:

- **Evankeliumit** Kertomukset Jeesuksen elämän tärkeistä vaiheista: opettaja ja parantaja Galileassa; kuolema ja ylösnousemus Juudean Jerusalemissa.
- **Historiikirja** (Apostolien teot) Kertomus ensimmäisen seurakunnan alkuvaiheista ja evankeliumin leviämisestä ympäri Välimeren seutua.
- **Paavalin kirjeet** Paavalin kehotuksia ja rohkaisun sanoja ensimmäisille kristillisille seurakunnille
- **Muut kirjeet** varhaisille seurakunnille suunnattuja kiertokirjeitä, jotka sisältävät ohjeita koko kirkolle.
- **Ilmestyskirjallisuus** (Johanneksen ilmestys) Johanneksen saama ilmestys.

Uuden testamentin kirjat on kirjoitettu ajanjaksona n. 50–150 jKr.

Alun perin ne on kirjoitettu kreikaksi. Kuvassa on kreikankielistä Uuden testamentin tekstiä *Kirjeestä heprealaisille* neljänneltä vuosisadalta.

PIPLiA.voimasanoja

Uuden testamentin kirjat

Evankeliumit

- Matteus
- Markus
- Luukas
- Johannes

Historiikirja

- Apostolien teot

Paavalin kirjeet

- Kirje roomalaisille
- 1. kirje korinttilaisille
- 2. kirje korinttilaisille
- Kirje galatalaisille
- Kirje filippiläisille
- Kirje Filemonille
- 1. kirje tessalonikalaisille

.....

- Kirje efesolaisille
- Kirje kolossalaisille
- 2. kirje tessalonikalaisille
- 1. kirje Timoteukselle
- 2. kirje Timoteukselle
- Kirje Titukselle

.....

- Kirje heprealaisille

Yleiset kirjeet

- Jaakobin kirje
- 1. Pietarin kirje
- 2. Pietarin kirje
- 1. Johanneksen kirje
- 2. Johanneksen kirje
- 3. Johanneksen kirje
- Juudaksen kirje

Ilmestyskirjallisuus

- Johanneksen ilmestys

PIPLiA.voimasanoja

Vanhan testamentin kirjat kuvaavat vuosituhansien ajanjaksoa ajalta ennen Jeesusta

Vanha testamentti on 39 kirjan kokoelma, joka voidaan jakaa neljään osaan:

- **Lakikirjat** Jumala luo maailman ja ihmisen, mutta ihminen kapinoi Jumalaa vastaan. Jumala valitsee omaksi kansakseen israelilaiset ja tekee liiton heidän kanssaan ja antaa lain, jota noudattaa. Kansa kärsii Egyptin orjuudessa, mutta Mooseksen johtamana pakenee sieltä.
- **Historiakirjat** Kuningas Daavid nousee Israelin kuninkaaksi, mutta myöhemmin kuningaskunta jakaantuu kahtia ja kapinoi Jumalaa vastaan.
- **Runo- ja viisauksikirjat** Ylistävät ja ihmettelevät Jumalan suuruutta sekä sanoittavat ihmisen kärsimystä ja vääryyttä
- **Profeetat** lohduttavat kärsiviä ja varoittavat tulevasta vaarasta.

Vanhan testamentin tekstit ovat syntyneet n. 1000–150 eKr. Alun perin ne on kirjoitettu hepreaksi ja arameaksi. Kuvassa on hepreankielistä tekstiä ajanlaskumme alusta. Vanha testamentin kirjakokoelma on alun perin juutalaisten Heprealainen Raamattu, *Tanak*.

Vanhan testamentin kirjat

Lakikirjat

- 1. Mooseksen kirja
- 2. Mooseksen kirja
- 3. Mooseksen kirja
- 4. Mooseksen kirja
- 5. Mooseksen kirja

Historiakirjat

- Joosuan kirja
- Tuomarien kirja
- Ruutin kirja
- 1. Samuelin kirja
- 2. Samuelin kirja
- 1. Kuninkaiden kirja
- 2. Kuninkaiden kirja
- 1. Aikakirja
- 2. Aikakirja

- Esran kirja
- Nehemian kirja
- Esterin kirja

Runo- ja viisaukirjat

- Jobin kirja
- Psalmien kirja
- Sananlaskujen kirja
- Saarnaajan kirja
- Laulujen laulu
- Valitusvirret

Profeettakirjat

- Jesajan kirja
- Jeremian kirja
- Hesekielin kirja
- Danielin kirja

- Hoosean kirja
- Joelin kirja
- Aamoksen kirja
- Obadjan kirja
- Joonan kirja
- Miikan kirja
- Nahumin kirja
- Habakukin kirja
- Sefanjan kirja
- Haggain kirja
- Sakarjan kirja
- Malakian kirja

**Teoista
sanoihin**
PIPLiA.

voimasanoja
PIPLiA.

**Raamattu on
maailman luetuin
ja käännettyin kirja**

Osa 2

Virittäytyminen

Miten Raamattua luetaan?

Raamattu on kirjakokoelma. Yksi kirja koostuu luvuista. Yksi luku koostuu jakeista. Yksittäiseen raamatuntekstiin viitataan jaejärjestelmän avulla. Esimerkiksi **Matt. 4:4**

Kirjainyhdistelmä on yksittäisen Raamatun kirjan lyhenne. Raamatunkirjojen lyhenteet löydät Raamatun liitesivuilta.

Matt. *”Evangeliumi Matteuksen mukaan”*

Lyhenteen jälkeinen ensimmäinen numero viittaa kyseisen kirjan yhteen lukuun.

Matt. 4 *”Evangeliumi Matteuksen mukaan luku 4”*

Kaksoispisteen jälkeinen numero viittaa taas kyseisen luvun yksittäiseen jakeeseen.

Matt. 4:4 *”Evangeliumi Matteuksen mukaan luvusta 4 jae 4”*

Mikäli yksittäisen Raamatun jakeen sijaan halutaan viitataan laajempaan katkelmaan, joka koostuu useista jakeista, niin jaenumeron jälkeen viitataan vielä toiseenkin jaenumeroon.

Matt. 4:4–10 *”Evangeliumi Matteuksen mukaan luvusta 4 jakeesta 4 jakeeseen 10”*

Parityöskentely

1. Ottakaa Raamatut esille.
2. Etsikää Raamatusta seuraavat neljä jaetta.
3. Noutakaa kussakin jakeessa mainittu asia/esine.
4. Kun teillä on koossa kaikki jakeissa mainitut neljä asiaa/esinettä, huutakaa HEP.

- Ap.t. 13:25
- 1. Moos. 2:6
- Ef. 2:20
- 2. Sam. 23:4

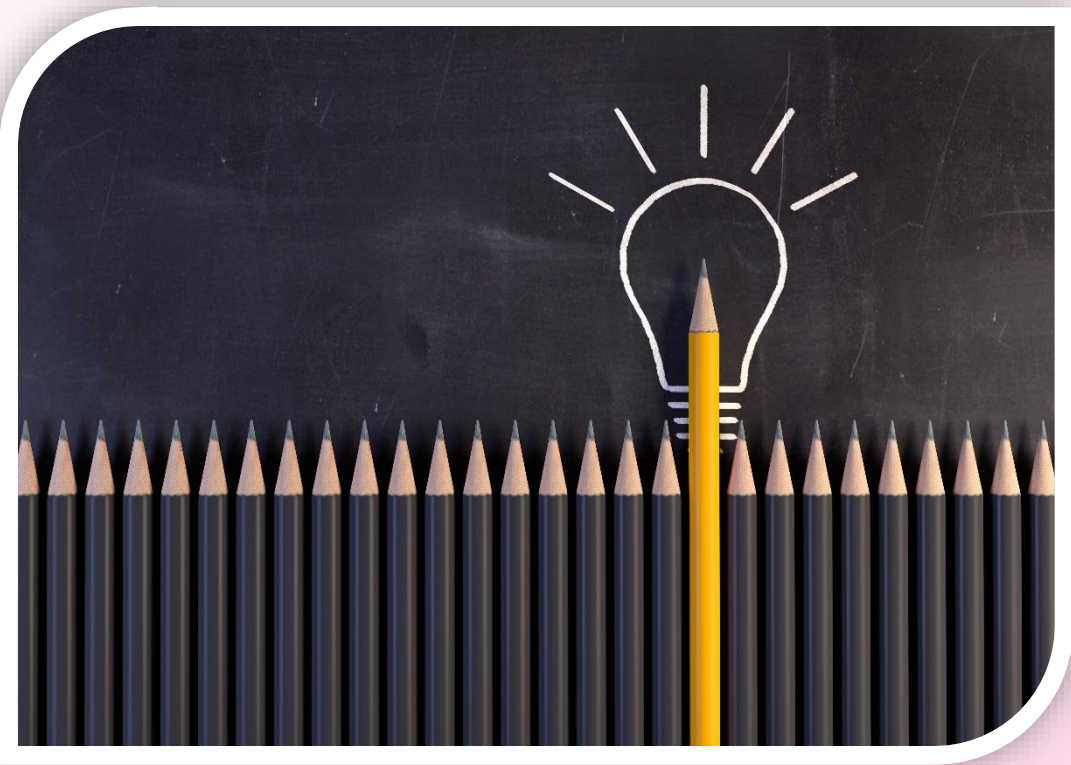

Maailman luetuin kirja

Ryhmätyöskentely

- 1 Menkää 4–5 hengen ryhmiin.
- 2 Avatkaa seuraava raamatunteksti **1. Moos. 3:1–24.**
- 3 Lukekaa teksti ensin yhdessä tai yksin läpi.
- 4 Vastatkaa alla oleviin kysymyksiin. Kirjoittakaa vastauksenne ylös.
- 5 Valmistautukaa esittämään vastaukset muille ryhmille.

- Minkä virheen kertomuksen ihmiset tekivät?
- Mitä seurauksia ihmisille koitui?
- Ärsyttääkö tekstissä jokin?
- Mitä me voimme tekstistä oppia?

- Keskustelu raamatuntekstien ja -kertomusten kanssa tuo tekstin tähän päivään ja antaa rakennuspalikoita, kun pohdimme elämän suuria kysymyksiä.
- Elämän peruskysymykset, kuten edellisessä kertomuksessa korostuneet syyllisyys ja muiden syyttely ovat yhteisiä kaikille ihmisille läpi vuosituhansien.
- Raamatuntekstit antavat mahdollisuuden keskusteluun aikaisempien ihmisten kanssa. Teksti saa myös ärsyttää ja sen kanssa saa olla eri mieltä! Siitäkin voi oppia.

- Raamatun kertomukset elävät, kun niitä tulkitaan uudelleen. Kristillinen kirkko tulkitsee edellisen kertomuksen syntiinlankeemus-tapahtumana.
- Ihmisen ja Jumalan välinen suhde meni rikki, kun ihminen kapinoi Jumalan käskyä vastaan. Myöhemmin Jeesus vapautti ihmisen tästä syyllisyydestä ja palautti yhteyden ihmisen ja Jumalan välillä. Paavali sanoo:

”Siispä samoin kuin yhden ihmisen rikkomus on tuonut rangaistuksen kaikille, antaa yhden ihmisen oikeamielinen teko kaikille oikeamielisyyden ja elämän. Niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuus on tehnyt kaikista syntisiä, tekee yhden ihmisen tottelevaisuus kaikista syyttömiä

(Room. 5:18–19, UT2020)

Maailman käännetyin kirja

Raamatun kääntäminen & Suomen Pipliaseura

- **Suomen Pipliaseura** on yksi kirkon lähetysjärjestöistä, joka on erikoistunut Raamatun käännöstyöhön.
- Maailmassa yli 150 pipliaseuraa. Yhteisenä tehtävänä osana kirkkojen lähetystehtävää on edistää Raamatun kääntämistä, jotta jokainen voisi lukea Raamattua omalla äidinkielellään.
- Käännöstyön kautta vähemmistökielten ja -kansojen on mahdollista säilyttää oma paikallinen identiteetti.

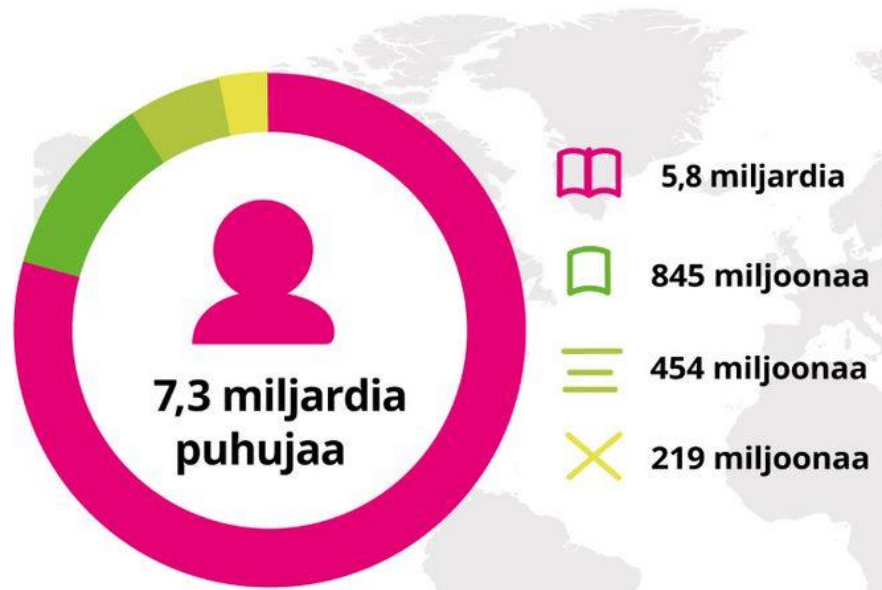
Raamatunkääntäminen muuttaa maailmaa

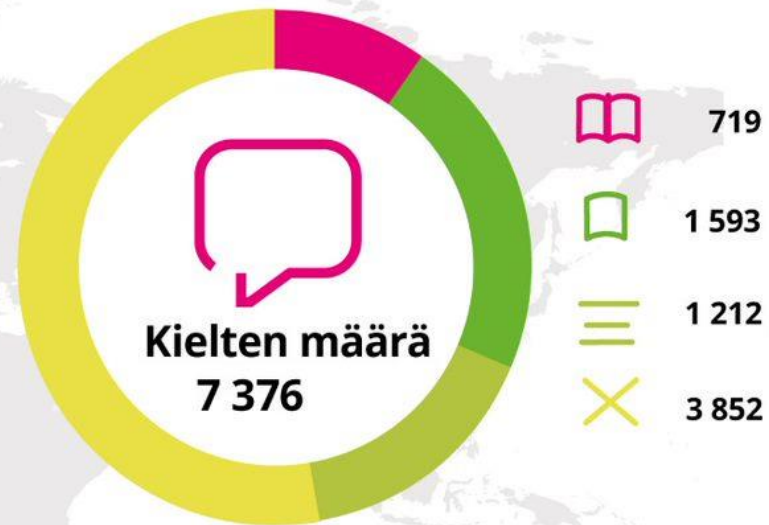
**Maailmassa puhutaan noin
seitsemätuhatta eri kieltä.**

Raamatun saavutettavuus 2021

Kuinka monella ihmisellä

Kuinka monella kielellä

 Raamatut
  Uudet testamentit
  Raamatunosat
  Ei mitään raamatun tekstiä

Parityöskentely

1 Katsokaa oheista tilastoa Raamatun saavutettavuudesta.

2 Mitä huomioita oheisesta saavutettavuus-tilastosta voi tehdä?

**Teoista
sanoihin**
PIPLiA.